

VEJLOVENS § 102, STK. 1 – OPHÆNGNING AF PLAKATER I LYSMASTER

Det kræver vejbestyrelsens tilladelse at anbringe plakater, opslag eller lignende på kommuneveje. Før vejbestyrelsen giver en sådan tilladelse, skal den forhandle med politiet. Hvis sådanne genstande er anbragt uden tilladelse, og påbud ikke efterkommes, kan vejbestyrelsen fjerne den på den pågældendes regning. Vejbestyrelsen skal dog i hvert enkelt tilfælde foretage en konkret vurdering.

Kommunen har i mail af 5. februar 2008 bedt Vejdirektoratet om en udtalelse om dette emne.

I skriver, at I har modtaget en ansøgning om tilladelse til at hænge plakater op på kommunale gadelysmaster i vejarealet. Plakatens budskab er en opfordring til at deltage i en underskriftindsamling.

I tillader normalt ophængning af plakater til arrangementer, der har eller støtter et almennyttigt formål, samt ophængning af plakater til cirkusforestillinger. Derudover tillades valgplakater. Kommunen har udarbejdet et særskilt regelsæt for valgplakater, men har ikke et regelsæt for de øvrige plakater.

I er i tvivl om, hvorvidt I kan nægte at meddele tilladelse til ophængning af plakater ud fra deres indhold, når de ikke overtræder bestemmelserne i politivedtægterne om racisme, fornærmelig eller anstødelig karakter. Herunder henvisning til med hvilken begrundelse et evt. afslag kan nægtes?

I henviser til Folketingets Ombudsmands redegørelse af 9. maj 1978, Plancheudstilling på vejareal. (Gadjura 1.8). Her nævnes bl.a., ”Det kan på denne baggrund forekomme tvivlsomt, hvorvidt en vejbestyrelse på grundlag af bestemmelserne i vejlovgivningen kan/bør afslå en ansøgning

Kommunen har fremskaffet Vejdirektoratets retningslinjer for ”tilladelse til anbringelse af midlertidige skilte”¹. Ud fra dette antager I, at vejmyndigheden har ret til at udstede retningslinjer, for hvilke budskaber gadelysmaster ønskes anvendt til. F.eks. tillader Vejdirektoratet ikke reklamer eller fremmede logoer. Derimod tager Vejdirektoratets bestemmelser ikke højde for en ansøgning af ovennævnte karakter.

Vejdirektoratets udtalelse

Vejlovens bestemmelser

¹ http://vej03.vd.dk/rov/bilag/nye_retningslinier_lejlighedsskiltning.pdf

Det kræver vejbestyrelsens² tilladelse at anbringe plakater, opslag eller lignende på kommuneveje. Det følger af vejlovens § 102, stk. 1.

Før vejbestyrelsen giver en sådan tilladelse, skal den forhandle med politiet. Det følger af vejlovens § 105.

Hvis nogen anbringer sådanne genstande på vejareal uden vejbestyrelsens tilladelse, og pågældende ikke retter sig efter et påbud om at fjerne dem, kan vejbestyrelsen fjerne dem på den pågældendes regning. Hvis det anbragte er til ulempe for færdslen, kan vejbestyrelsen fjerne det uden først at give et påbud. Det samme kan politiet i påtrængende tilfælde. Det følger af vejlovens § 102, stk. 2.

Hvordan skal reglerne administreres?

Det er vejbestyrelsen, der bestemmer, om der konkret skal gives tilladelse efter vejlovens § 102, stk. 1.

Bestemmelsen i vejlovens § 102, stk. 1, skal ses som et udslag af vejbestyrelsens almindelige dispositionsret over vejarealet, og skal sikre, at vejarealer ikke uden vejbestyrelsens tilladelse anvendes til andet end vejformål.

Vejbestyrelsen skal derfor ved sin vurdering først og fremmest tage hensyn til arealets primære funktion som færdselsareal, men også til arealets andre almindeligt anerkendte funktioner.

Som offentlige myndigheder har kommunen og Vejdirektoratet en særlig pligt til at sikre, at de politiske processer kan udfolde sig, bl.a. ved offentlige meningstilkendegivelser og lignende.³

De politiske og borgerlige rettigheder, der er sikret i Grundloven og i Den europæiske Menneskerettighedskonvention, skal derfor indgå med en særlig vægt i vejbestyrelsens vurdering, og disse hensyn bør kun vige, når hensynene til den offentlige orden og borgernes liv og helbred tilsiger det.

Selvom vi dagligt er omgivet af mange reklamer og tilkendegivelser, som ofte blot ubevidst registreres, er det almindeligt antaget, at formålet med disse tilkendegivelser er at påkalde sig vores opmærksomhed.

² Kommunens eller Vejdirektoratet, jf. vejlovens § 2, stk. 4 og 5.

³ Jf. Folketingets Ombudsmands redegørelse af 9. maj 1978 (FOB 1978.438)

I trafikken kan disse afledninger (distraktorer) få alvorlige menneskelige og materielle konsekvenser. Det gælder især for vejstrækninger med høje hastigheder, hvor opmærksomhedstiden på reklamen er større end reaktionstiden til andre trafikanter, og hvor disse afledninger er uventede efter stedets karakter. I hvert enkelt tilfælde skal vejbestyrelsen således foretage en afvejning mellem hensynet til information/reklame og trafiksikkerhed.

Vi mener derfor, at vejbestyrelsen, når den træffer en afgørelse efter vejlovens § 102, stk. 1, også kan og skal inddrage en række stedspecifikke forhold, herunder eksempelvis den tilladte fart på vejen, hvem tilkendegivelsen er rettet mod, og mulige alternative placeringer af reklamen/plakaten.

Vejdirektoratets egne retningslinjer for anbringelse af midlertidige og permanente skilte langs hovedlandevejene skal ses i forhold til ovenstående principper.

Vi skal endvidere understrege, at såvel Vejdirektoratet som vejbestyrelse for hovedlandevejene som kommunerne har pligt til at foretage et konkret skøn, når de behandler en ansøgning efter vejlovens § 102, stk. 1. Det følger af det almindelige forvaltningsretlig princip om forbud mod ”at binde skøn under regel”.

Det er således ikke ulovligt at udarbejde interne retningslinjer, hvis blot disse ikke hindrer, at der i hvert enkelt tilfælde skønnes konkret.

